

4.9.2019/ Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri apuvälinekeskuksen, Oulun kaupungin ja yksityisen tehostetun palveluasumisen yksiköiden edustajien välinen työryhmä

1. Tehostetun palveluasumisen yksikön apuvälineet

Apuvälineiden lainaamisessa ja hankinnassa tavoitteena on, että henkilölle järjestetään tarvittaessa apuvälinein mahdollisuus asua tehostetun palveluasumisen yksikössä elämänsä loppuun asti. Näin pyritään välttämään asiakkaan joutuminen vaativampaan hoitomuotoon.

Palveluntuottaja ohjaa ja neuvoo asiakasta apuvälineiden käytössä ja tarvittaessa ohjaa niiden hankinnassa, sekä seuraa, että apuvälineet ovat toimivia ja turvallisia. Palveluntuottaja nimeää yksikköön apuvälineasioita hoitavan yhdyshenkilön.

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineet

Apuvälinepalvelut ovat lääkinällistä kuntoutusta silloin kun apuvälineen luovutuksen tarkoituksena on tukea, ylläpitää tai parantaa ihmisen toimintakykyä jokapäiväisissä toiminnoissa tai ehkäistä toimintakyvyn heikentymistä. Valtakunnalliset lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineiden luovutusperusteet ohjaavat apuvälineiden luovutusta. Apuvälineeratkaisu on yksilöllinen ja apuväline luovutetaan henkilökohtaiseen käyttöön lääketieteellisin perustein apuvälinekeskuksen terapeutin tekemän apuvälinearvioinnin perusteella. Perusapuvälineiden (pyörätuoli, suihkutuoli, kävelypöytä yms.) kohdalla apuvälineen myöntäminen lääkinällisenä kuntoutuksena edellyttää säännöllistä henkilökohtaista ja/tai itsenäistä apuvälineen käyttöä. Lääkinällisen kuntoutuksen apuvälineet myöntää ja hankkii PPSHP:n alueellinen apuvälineyksikkö ja laskuttaa potilaan kotikuntaa.

Saattohoidossa oleva asiakas

Saattohoitovaihe voi aiheuttaa erityistilanteen, jolloin on tarkoituksenmukaista myöntää apuvälineitä palveluasumisen yksikössä tapahtuvan selviytymisen tueksi, jotta asiakkaan siirtäminen vaativampaan hoitomuotoon voidaan välttää. Saattohoitovaiheesta on oltava lääkärin kirjaus. Saattohoitovaiheeseen apuvälineet myöntää ja hankkii PPSHP:n alueellinen apuvälineyksikkö ja laskuttaa potilaan kotikuntaa.

Tehostetun palveluasumisen yksikön omat apuvälinehankinnat

Apuvälineiden laatu ja määrä tulee olla asukkaiden toimintakykyä ja hoitoisuutta vastaava, huomioiden asiakkaan loppuun asti hoitaminen. Yksityisistä sosiaalipalveluista annetun lain (922/2011) 4§:n mukaan toimintayksiköissä tulee olla riittävät ja asianmukaiset varusteet.

Yleiset apuvälineet

Palveluntuottajalla tulee olla varattuna riittävä määrä yleisiä apuvälineitä asukkaiden käyttöön asukasmäärä ja asukkaiden toimintakyky huomioiden (esimerkkejä asukkaiden yhteiskäytössä olevista apuvälineistä: pyörätuoli, pyörällinen suihkutuoli, pesupaari, kävelypöytä) niissä tilanteissa, jolloin niitä ei myönnetä lääkinällisen kuntoutuksen perusteella. Apuvälineet hankkii palveluntuottaja.

Henkilökunnan ergonomian ja työturvallisuuden turvaaminen

Kun apuvälineen (esim. nostolaite ja muut siirtymisen apuvälineet sekä sähkösängyt) käytön tavoitteena on henkilökunnan ergonomian ja työturvallisuuden turvaaminen ja apuvälineen käyttämisestä vastaa pääasiassa henkilökunta, vastaa apuvälineiden hankinnasta ja ylläpidosta asumispalveluyksikkö itse. Työturvallisuuslain (738/2002) mukaan työnantajan on hankittava ja annettava työntekijän käyttöön apuväline tai muu varuste, silloin kun työn luonne, työolosuhteet tai työn tarkoituksenmukainen suorittaminen sitä edellyttävät ja se on välttämätöntä tapaturman tai sairastumisen vaaran välttämiseksi.

2. Apuvälineiden palauttaminen

Apuvälineet palautetaan apuvälinekeskukseen ensisijaisesti asiakkaan/ omaisten toimesta. Mikäli kaikki muut mahdollisuudet on kartoitettu eikä apuvälineiden palautus onnistu, voi pyytää kuljetuksen apuvälinekeskuksesta. Apuvälinekeskus kuljettaa isokokoiset apuvälineet.

3. Suositukset

Työryhmä suosittelee

- tehostetun palveluasumisen yksiköille kinestetikkakoulutusta ja/tai henkilökunnan ergonomiakorttikoulutusta
- että sähköstätöinen sänky kuuluisi hoitopäivän hintaan. Sähköstätöisen sängyn tarve nousee erityisesti henkilökunnan ergonomisista tekijöistä.
- apuvälineiden vuokrausta tilapäiseen käyttöön voi tiedustella apuvälineitä myyviltä yrityksiltä